

Aika: 12.9.2013 klo 9.00 – 11.30
Paikka: Lapin ammattiopisto, Neuvotteluhuone, Metsäruusuntie 18, Rovaniemi
Läsnä: läsnäololista liitteenä

1. Klusterin avaus puheenjohtaja, Helena Ailunka

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.00. Tämän jälkeen oli lyhyt esittelykierrros.

2. Ennakointimallin esittely

Sirkka Saranki-Rantakokko kävi lyhyesti läpi edellisen muistion ja klusterin tilanteen. Keskustelussa tuli esiin, että klusterin visiota pitää päivittää ja muuttaa positiivisempaan suuntaan. Seuraavassa kokouksessa visio tarkastetaan.

Korjauksia keskustelun perusteella:

- kaikki ruoantuottajat tulee mainita
- toiminta ja työ eivät ole vain kausiluonteista
- alku- ja vihertuotanto mukaan
- Green Care –toiminta ja avoin arktisuus mukaan
- ilmastonmuutoksen vaikutus alan tulevaisuuteen

Vision päivittämisessä voisi ottaa mukaan vinkkejä Lapin liiton Kymmenen virran maa –hankkeesta ja maaseutuohjelmasta

http://www.lappi.fi/lapinliitto/lapin_kehittaminen/kymmenen-virran-maa

3. Klusterikohtaisten toimialakorttien laatiminen

Päivi Ouallen jakoi täytettäväksi klusterikohtaiset toimialakorit. Niiden sisällön avulla päivitetään luotsi.lappi.fi -palvelu, jonne luodaan klusterille omat www-sivut. Sirkka Saranki-Rantakokko jakoi osallistujille täytettäväksi myös SWOT-analyysin käydystä keskustelusta.

Keskustelussa nousi esille se, että suorittavan työvoiman tarve pienenee tulevaisuudessa muun muassa valtion vähennysten kautta. Työt siirtyvät alan yrittäjille kilpailutusten kautta. Myös ulkomaalaiset työntekijät ovat lisääntyneet alalla, esimerkiksi puutarhanhoidossa ja marjanpoiminnassa.

Venäläisten mahdollisen viisumivapauden myötä matkailuala kasvaa, jolloin myös luonnonvara-ala hyötyy siitä epäsuorasti. Klusterin onkin jatkossa otettava enemmän kantaa työllisyystilanteeseen ja panostaa alalla toimiviin yrittäjiin ja yrittäjyyteen. Koulutuksenjärjestäjiltä toivottiin yrittäjyyskoulutusta.

Jokaiseen klusteritapaamiseen toivotaan jatkossa työvoimatilanteen katsaus. Paula Alho Ely-keskuksesta lupasi selvittää, kuka jatkossa toimittaa kokouksiin luonnonvara-alan tilanteen.

4. Tiedon jakaminen, analyysi ja jäsentäminen

Satu Tervasmäki Ely-keskuksesta esitteli osaavan työvoiman tilannetta TE-toimiston ammattibarometrin perusteella. Barometrit ovat osoitteessa

http://www.ely-keskus.fi/web/ely/ely-lappi-ammattibarometrit?p_p_id=122_INSTANCE_aluevalinta&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_r_p_564233524_resetCur=true&p_r_p_564233524_categoryId=14253

Muita ELYn ennakoitintamateriaaleja on osoitteessa <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/ely-lappi-ammattien-nakymia-lapissa>.

Barometrien perusteella suomalaista työvoimaa puuttuu ja esimerkiksi maataloustyöntekijät tulevat Valko-Venäjältä, Ukrainasta, Venäjältä ja Virosta. Venäläisiä olisi mahdollista palkata enemmänkin, mutta kieliongelmat tulevat vastaan. Esimerkiksi sukupolvenvaihdoistilanteissa on tärkeää, että koulutettuja jatkajia löytyy. Myös metsäpuolella ammattilaisista on pulaa, koska moni on siirtynyt kaivosalalle. Nuoria koulutukseen hakijoita on paljon, joten heissä on yksi voimavara.

Keskustelussa nousikin esille se, miten suomalaiset työntekijät saadaan pysymään luonnonvara-alan työpaikoilla. Mahdollisuudeksi nostettiin oppisopimuskoulutus, jolloin tutkinnon voi saada tekemällä samalla töitä.

Seuraavaan klusteritapaamiseen selvitetään, onko mahdollista saada rahoitusta alan vetovoimahankkeen käynnistämiseen.

Myös C&Q –haastatteluista keskusteltiin. Niitä toivotaan tehtävän myös metsäalan yrityksiin. Luonnonvara-alan koulutuksen järjestäjät pitävät palaverin, jossa mietitään C&Q-kartoitusten strategia ja toteuttaminen.

5. Katsaus koulutustuotantoon

Koulutuksen järjestäjien edustajat kertoivat luonnonvara-alan opiskelijoiden tilanteesta. Veikko Maijala RAMKilta kertoi, että insinöörejä valmistuu vuoden ympäri ja viime vuonna valmistuneita oli 27. 20 % - 30 % keskeyttää opinnot. Itä-Lapin ammattiopistossa Aarre Pajarin mukaan metsäkoneenkuljettajia opiskelee tällä hetkellä 13, hakijoita oli 18. Kaikki valmistuneet metsäkoneenkuljettavat työllistyvät. Koko Suomessa metsäalan ammatillista koulutusta tarjoaa vain 28 oppilaitosta, joka on tarpeeseen nähden kovin vähän. Koulutusta toivottiin järjestettävän ”ainakin puolet ” lisää, koska työvoimalle on tarvetta. Helena Ailunka kertoi Metsäruusun toimipisteen opiskelijamäärästä syksyllä 2013: Maatalousala 24 opiskelijaa, puutarha-ala 48 opiskelijaa, luonto- ja ympäristöala 66 opiskelijaa, näyttöperusteinen rakennusala 12 opiskelijaa. Lisäksi Lapin ammattiopistolla opiskelee erä- ja Luonto-oppaan ammattitutkintoa 12 opiskelijaa, luonnontuotealan at:ta 12 opiskelijaa, rakennusalan työvoimapoliittisessa koulutuksessa noin 20 opiskelijaa ja oppisopimuskoulutuksessa porotaloutta noin 10 opiskelijaa. Helena kertoi myös Lapin ammattiopiston bioenergian hankkeesta, josta on tarkoitus tehdä pysyvä koulutusohjelma. Ammattiopisto Lappialla luonnonvara-alan opiskelijoita on Jarmo Saariniemen mukaan 130 henkeä, joista valmistuu vuosittain keskimäärin 38. Lappialla on tarkoitus tehdä Louen toimipisteestä Lapin luonnonvara-alan koulutuskeskus.

Valmistuneiden sijoittumista tutkitaan tällä hetkellä vähän. Klusterikokouksessa sovittiin, että koulujen on huolehdittava opiskelijoiden vastaavan kyselyyn ennen kuin saavat todistukset käsiinsä. Näin tiedonkeruu varmistetaan ja sijoittumisen tiedot tulevat paremmin käyttöön.

6. Muut asiat

Klusterin nimi päätettiin yksimielisesti vaihtaa Luonnonvara-alan klusteriksi.

7. Seuraava kokous

Seuraava kokous sovittiin pidettäväksi 13.3.2014.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.30

Liite

Osallistujat

Ammattiopisto Lappia
Ely-keskus
Itä-Lapin ammattiopisto
Lapin ammattiopisto
Lapin ammattiopisto
Maaseutuyrittäjä
Maaseutuyrittäjä
Metsähallitus
MTK
ProAgria Lappi
Rovaniemen ammattikorkeakoulu
Kone Kaihua
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä
Lapin liitto
Ely-keskus

Jarmo Saariniemi
Paula Alho
Aarre Pajari
Jyrki Vähärautio
Helena Ailunka, pj
Merja Korpi
Anne-Mari Söderström
Olli Vainio
Kaija Kinnunen
Simo Alaruikka
Veikko Maijala
Veijo Kaihua
Sirkka Saranki-Rantakokko
Päivi Taipale
Päivi Ouallen
Satu Tervasmäki